

retouradres: Postbus 49, 3000 AA Rotterdam

College van Gedeputeerde Staten
Van de provincie Utrecht
t.a.v. de heer H. Rijnten
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Stedin Netbeheer B.V. Blaak 8
3011 TA Rotterdam
088 896 39 63
www.stedin.net
KvK Rotterdam 24289101

Datum	24 april 2026	Behandeld door Warmold ten Zijthoff
Onderwerp	Collectieve aanvraag transportcapaciteit voor woningbouwprojecten	Kenmerk WZ/nk/20262804-001

Geacht College,

Op 19 december 2025 heeft u mij een brief gestuurd met daarin een collectieve aanvraag voor de benodigde transportcapaciteit voor woningbouwprojecten in de provincie Utrecht. Aanleiding hiervoor was de publicatie van het nieuwe maatschappelijk prioriteringskader door de ACM.

U meldde in uw brief dat in de regio onrust en zorgen zijn ontstaan over de huidige onzekerheden rondom de nieuwe werkwijze om vervroegd aanvragen van transportcapaciteit voor woningbouw mogelijk te maken. Met name het feit dat nog niet volledig duidelijk is hoe deze in de praktijk vorm krijgt, leidt tot veel vragen.

Ik wil benadrukken dat wij deze signalen serieus nemen. Daarom werken wij intensief samen met de andere netbeheerders, de ACM, ministeries van EZK (KGG) en BZK (VRO), IPO en VNG aan de verdere uitwerking en verduidelijking van de werkwijze, zodat alle betrokken partijen zo snel mogelijk duidelijkheid krijgen. Ook blijven wij de juridische aspecten nauwlettend volgen en betrekken wij onze juridische experts hierbij om eventuele risico's goed in kaart te brengen en te beheersen. Zodra er nieuwe inzichten of besluiten zijn, zullen wij die direct met u delen.

Geen collectieve toekenning van transportcapaciteit

Uw initiatief heeft op meerdere fronten een positieve impuls gegeven. Zo heeft de collectieve aanvraag bijgedragen aan het voorkomen van onrust bij gemeenten en voorkomen dat afzonderlijke gemeenten individuele claims indienden. Ook andere provincies hebben uw voorbeeld gevolgd. Mede hierdoor heeft uw aanvraag bijgedragen aan het verscherpen van de landelijke afspraken over het verstrekken van transportcapaciteit voor woningbouw.

De conclusie van deze afspraken is dat uw collectieve aanvraag helaas niet toereikend is om voor de gehele woningbouwopgave een plek op de wachtrij te kunnen claimen. Daar staat tegenover dat voor reeds lopende projecten wel een hardere toezegging kan worden gedaan over het verstrekken van transportcapaciteit. Wij hopen dat deze hardere toezegging, zeker gezien de grote transportschaarste in Utrecht, een acuut risico voor de woningbouwopgave helpt te mitigeren.

Onder handen werk krijgt transportcapaciteit toegekend

Met alle netbeheerders is afgesproken dat reeds lopende woningbouwprojecten die voldoende concreet zijn en binnen afzienbare tijd starten met de bouw (ook wel aangeduid als 'onder handen werk') zekerheid krijgen over transportcapaciteit. Deze projecten krijgen conform het huidige beleid nog transportcapaciteit toegekend vanuit de reservering en worden niet belemmerd bij beperkingen in aansluitingen. Ook worden de criteria waaraan een project moet voldoen om beschouwd te worden als 'onder handen werk' landelijk geüniformeerd. In bijlage 1 bij deze brief worden de criteria vermeld waaraan een project moet voldoen om beschouwd te kunnen worden als 'onder handen werk'.

Ook transportcapaciteit zonder huisnummerbesluit

Een belangrijke verandering ten opzichte van de huidige werkwijze is dat ook projecten zonder huisnummerbesluit in aanmerking kunnen komen voor transportcapaciteit. Voorwaarde is dat het project op de peildatum van 1 april 2026 in de afstemming met Stedin voldoende concreet is, zodat kan worden aangenomen dat het binnen drie jaar in uitvoering wordt gebracht.

Hierin komen we als netbeheerders tegemoet aan de verwachtingen die mogelijkwerwijs zijn gewekt bij projectontwikkelaars in de voorfasen van de projectontwikkeling en beperken we regionale verschillen door verschillende werkwijzen van netbeheerders.

Het toepassen van de vastgestelde criteria op alle projecten vraagt bij een gevoelig onderwerp als de woningbouw een zorgvuldig proces. Momenteel vinden de laatste checks hierop plaats. Dit leidt tot een éénmalige toezegging waarmee we circa 37.000 woningen zekerheid kunnen geven in de hele provincie Utrecht (incl. Vijfheerenlanden). Voor het FGU-deel van de provincie Utrecht gaat het om ca. 35.000 woningen. Begin mei verwachten wij projectontwikkelaars, gemeenten en provincie inzicht te kunnen geven welke projecten hiervoor in aanmerking komen op basis van de projectregistraties in ons werkproces.

Nieuw proces om vanaf 1 oktober middellange termijn opgave op te nemen op de wachtrij

Projecten die niet beschouwd worden als 'onder handen werk' kunnen per 1 oktober door gemeenten aangevraagd worden volgens een nieuw proces genaamd 'aanvragen eerder in het bouwproces'. Met dit nieuwe proces kunnen zowel woningbouwprojecten als scholen die binnen 10 jaar worden gerealiseerd een plek aanvragen op de wachtrij en prioriteit krijgen in categorie 3 Basisbehoefte. Netbeheerders werken in samenwerking met de ministeries van EZK (KGG) en BZK (VRO), ACM, IPO en VNG aan dit proces, waaronder de vereisten waar projecten aan moeten voldoen om een aanvraag in te kunnen dienen. In bijlage 2 zijn ook deze (voorlopige) criteria opgenomen.

Uitnodiging voor een gesprek

Wij waarderen uw uitnodiging om gezamenlijk in gesprek te gaan over de vervolgprocedure. Graag gaan wij hierop in. Een gezamenlijke verkenning helpt ons om de volgende stappen zorgvuldig en in goede afstemming met u vorm te geven. We nemen hiervoor contact met u op.

Met vriendelijke groet,

Warmold ten Zijthoff
Regiodirecteur Provincie Utrecht

Bijlage:

1. Criteria voor 'onder handen' werk
2. (Voorlopige) Criteria voor het Aanvragen eerder in het bouwproces

Bijlage 1: Criteria voor 'onder handen werk'

Woningbouwprojecten kunnen in aanmerking komen voor toekenning van capaciteit vóór 1 juli 2026 wanneer zij voldoen aan de volgende criteria en er transportcapaciteit beschikbaar is

- Het woningbouwproject is vóór 1 april 2026 al bekend bij de netbeheerder.
- Er zijn, vóór 1 april 2026, al actieve, concrete gesprekken gevoerd met de netbeheerder over de inhoud en realisatie van het woningbouwproject.

En voor het woningbouwproject is het volgende bekend bij Stedin;

- Een concrete locatie middels een polygoon.
- Het gevraagde aantal en type aansluitingen:
 - Woningen: objecttype en aantal;
 - Aansluitingen: aantal en aansluitwaarde;
 - Zonnepanelen: aantal per woning en piekvermogen per paneel;
 - Warmtepomp: Type (lucht-lucht of water-lucht), piekvermogen ;
 - Laadpaal: aantal en piekvermogen.
- Eventuele collectieve voorzieningen bij woningbouwcomplexen zoals lift, portiekverlichting of collectieve warmte: aansluiting en aansluitwaarde
- Eventuele aanwezigheid van een warmtenet (of zit alle verwarming in de aanvraag voor de woningen)
- Per bouwfase, binnen maximaal drie jaar start bouw van de woningen
- Per bouwfase, projectontwikkelaar(s) bekend die verantwoordelijk is voor realisatie van de woningen
- Locatie- & inrichtingsplan

Bijlage 2: (Voorlopige) criteria voor het eerder aanvragen proces**Aanvraag voor aansluitingen en transportcapaciteit**

Er kan een aanvraag gedaan worden voor projecten die maximaal 10 jaar in de toekomst opgeleverd worden.

Aanvraag moet gebeuren per bouwfase. Het proces 'eerder aanvragen in het bouwproces' geldt voor woningbouw en voor (primair, voortgezet en speciaal) onderwijs.

Verplichte aan te leveren informatie

- Aantal & type aansluitingen & type bouw (hoogbouw of laagbouw), bijvoorbeeld: 100 aansluitingen 3x25A laagbouw, 50 aansluitingen 3x25A hoogbouw
- Aantal & type aansluitingen voor collectieve voorzieningen
- Aantal & type aansluitingen voor onlosmakelijk verbonden activiteiten (nader uit te werken)
- Wijze van verwarmen op planniveau, bijvoorbeeld bodemwarmtepomp / luchtwarmtepomp / warmtenet
- Gewenste datum definitieve aansluitingen per fase
- Locatie van het project (polygoon)

*Optioneel aan te leveren informatie**

- Functie van onlosmakelijke verbonden activiteiten per aansluiting (Bakker, Supermarkt, etc.)
- Zonnepanelen achter de meter
- Laadpalen achter de meter

*Als de optionele informatie beschikbaar is, dan kan de netbeheerder een betere inschatting maken van het verbruiksprofiel. Op deze manier wordt er geen onnodige capaciteit gereserveerd en is er meer ruimte beschikbaar voor andere ontwikkelingen.

Aanvraag voor maatschappelijke prioriteit

ACM heeft voorgeschreven in de Systeemcode aan welke bewijslast overheden moeten voldoen om aanspraak te maken op maatschappelijke prioriteit.

Voor overheden voor woonbehoefte

- Bestuursverklaring als bedoeld in artikel 7.0a, derde lid, onderdelen a tot en met f, door of namens het college van burgemeester en wethouders.
- Afschrift van de overeenkomst tussen de gemeente en de ontwikkelaar of initiatiefnemer waarin afspraken zijn vastgelegd over de te bouwen woonbehoefte en indien nodig aanpassing van het omgevingsplan.
- Indien de voornoemde overeenkomst niet beschikbaar is, een afschrift van het omgevingsplan waaruit blijkt dat op de specifieke locatie woonbehoefte is voorzien.
- Voor zover een koppeling wordt gemaakt tussen woonbehoefte en kleinschalige onlosmakelijk verbonden activiteiten en/of collectieve voorziening: een aanvullende bestuursverklaring als bedoeld artikel 7.0a, vierde lid, door of namens het college van burgemeester en wethouders en een bewijsstuk waaruit ondubbelzinnig blijkt dat de koppeling tussen de woonbehoefte en de kleinschalige onlosmakelijk verbonden activiteiten nodig is voor de realisatie van het woonproject en/of de collectieve voorzieningen nodig zijn voor de woonfunctie.

Voor overheden voor (primair, voortgezet en speciaal) onderwijs

- Bestuursverklaring als bedoeld in artikel 7.0a, derde lid, onderdelen a tot en met f, door of namens het college van burgemeester en wethouders.
- Afschrift van het Integraal Huisvestingsplan waarin de onderwijslocatie is vermeld. – Indien de onderwijslocatie niet is vermeld in het Integraal Huisvestingsplan, een afschrift van het omgevingsplan waaruit blijkt dat de onderwijslocatie is voorzien op de specifieke locatie.